

N:o 33.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 21 mars 1899.

— — — — Andra Kammaren den 21 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, rörande vissa ändringar i bestämmelserna angående stämpelafgiften.

(Bevillningsutskottets betänkande n:o 13 och memorial n:o 17).

Till Konungen.

I anledning af gjorda framställningar har Riksdagen funnit sig böra vidtaga här nedan omförmälda ändringar i gällande bestämmelser angående stämpelafgiften.

I ändamål att minska kostnaderna för lagfart å små fastighetslotter, hafva vid olika tillfällen förändringar i stämpelförordningen beslutits, afseende befrielse från stämpelafgift för lagfartsprotokoll i vissa fall. Så beslöt 1887 års Riksdag, att, enär lagfartskostnaden icke sällan blifvit mycket betungande för de sterbhus, der den hufvudsakligaste tillgången utgöres af en liten fastighet och delegarne äro många, stämpelfrihet skulle ega rum för protokoll angående lagfart å fång till fast egendom genom giftorätt eller arf, der taxeringsvärdet å egendomen i dess helhet icke uppgår till 1,000 kronor. Stämpelfrihet för lagfartsprotokoll utsträcktes sedermera först af 1891 års Riksdag till att gälla alla sådana fång till fast egendom genom giftorätt eller arf, der taxeringsvärdet å den egendom, hvarå lagfart sökes, icke uppgår till 1,000 kronor, samt derefter af 1898

års Riksdag till att gälla äfven annat fäng, der taxeringsvärdet eller köpesumman för egendomen icke uppgår till 400 kronor.

Då Riksdagen ansett följdriktigt, att i de fall, der lagfartsprotokoll är fritt från stämpel, jemväl lagfartsbevis befrias från sådan afgift, har Riksdagen i anledning af väckt motion beslutit,

att i 3 § af kongl. förordningen angående stämpelafgiften den 9 augusti 1894 skall under rubriken »Bevis» på vederbörligt ställe införas följande:

»Bevis, lagfarts-, angående fäng till fast egendom genom giftorätt eller arf, der taxeringsvärdet å den egendom, som beviset afser, icke uppgår till 1,000 kronor, eller annat fäng, der taxeringsvärdet eller köpesumman för egendom icke uppgår till 400 kronor..... *fritt.*»

Med det i 3 § af stämpelförordningen förekommande stadgandet, att »protokoll vid underdomstol om förordnande eller entledigande af förmyndare» skall vara fritt från stämpel, hvilket stadgande tydligen tillkommit till förmån för de omyndiga, har otvifvelaktigt åsyftats, att alla utdrag af förmynderskapsprotokollet skola vara fria från stämpel, och så lär stadgandet ock hafva af de flesta underdomstolar tillämpats, men då äfven den tolkning lär hafva gjort sig gällande, att stämpelfrihet skulle ega rum allenast för de protokollsutdrag, hvilka utskrifvas till dem, som förordnas till förmyndare eller entledigas från förmynderskap, men att deremot de protokollsutdrag, hvilka utskrifvas till dem, som påkalla sådant förordnande eller entledigande, skulle förses med stämpel i likhet med protokoll i allmänhet, torde stadgandet böra affattas så, att det för en hvar blir fullt tydligt, att alla utdrag af förmynderskapsprotokollet skola vara stämpelfria.

Riksdagen har därför beslutit,

att ifrågavarande i kongl. förordningen angående stämpelafgiften förekommande stadgande skall erhålla följande förändrade lydelse:

»Protokoll, förmynderskaps-, vid underdomstol, utdrag deraf *fritt.*
 » vid underdomstol, om förordnande eller entledigande af god man för frånvarande dödsbodelegare eller om föreläggande för förmyndare eller sådan god man att ingifva bevis om aflemnande af årsräkning öfver sin förvaltning eller om föreläggande för dödsbodelegare att ingifva bouppteckning *fritt.*»

Genom flera i högsta instans meddelade utslag angående stämpelbeläggning i fall, der stämpelbeläggning blifvit i hofrätt granskad, torde den grundsats få anses fastslagen, att, änskönt debiterad stämpel befunnits lägre än vederbort, den embetsman, som varit ansvarig för stämpelbeläggningen, icke kan lagligen förpligtas att ersätta kronan skilnaden i stämpelafgift, när den tolkning af stämpelförordningen, hvarå debiteringen grundats, icke pröfvats vara så felaktig, att embetsmannen derigenom ansetts hafva gjort sig skyldig till embetsfel. För bevarande af kronans rätt i dylika fall är därför uppenbarligen af vigt, att talan må kunna, oberoende af åtal mot embetsmannen, föras mot den enskilde parten om utgifvande af den resterande stämpelafgiften, och synes sådan befogenhet lämpligen böra tillkomma advokatfiskalen i den hofrätt, der granskningen egt rum. Då emellertid olika meningar yppats, huruvida enligt gällande lag behörighet härutinnan tillkommer advokatfiskalen, har Riksdagen ansett kompetens i sådant hänseende böra honom uttryckligen tillerkännas samt därför beslutit,

att 41 § i kongl. förordningen angående stämpelafgiften skall erhålla följande förändrade lydelse:

»Mom. 1. De insända — — — — —
arfvoden.

Mom. 2. Finner advokatfiskalen på grund af anmälan, hvarom i mom. 1 blifvit sagdt, anledning att mot embets- eller tjensteman anställa åtal för fel eller försummelse i afseende å stämpelbeläggning, förfares på sätt 56 § stadgar. Advokatfiskalen vare jemväl obetaget att, der han för bevarande af kronans rätt finner sådant nödigt, i hofrätten föra talan mot enskild part om utgifvande af felande stämpelbelopp.»

Slutligen har Riksdagen ansett ett tillägg böra göras till 26 § stämpelförordningen. I detta lagrum saknas bestämmelse, huruvida advokatfiskal i hofrätt eger befogenhet att utan särskildt bemyndigande mot hofrätts beslut i stämpelfråga, der advokatfiskalen icke kan sägas vara part, fullfölja talan hos Kongl. Maj:t. Olika meningar härom hafva ock upprepade gånger uttalats vid frågans pröfning i högsta instans. Till aflägsnande af tvekan i sådant hänseende och då det för iakttagande af kronans rätt i dylika fall synes önskvärdt, att nämnda befogenhet tillkommer advokatfiskalen, har Riksdagen ansett en bestämmelse i sådant syfte böra stadgas samt på grund häraf beslutit,

att 26 § i kongl. förordningen angående stämpelafgiten skall erhålla följande förändrade lydelse:

»Vill någon — — — — —
 — — — — — lyder. *Part, som ej nöjes åt hofrättens beslut, så ock advokatfiskalen i hofrätten, der han finner sådant nödigt för bevarande af kronans rätt, ega mot beslutet fullfölja talan genom besvär, hvilka skola till Konungen ingifvas inom hälften af den tid, som i 30 kap. 9 § rättegångsbalken stadgas; skolande enskild part dervid fullgöra hvad uti 18 § af samma kapitel finnes föreskrifvet.»*

Med anmälan af dessa beslut får Riksdagen anhålla, det täcktes Eders Kongl. Maj:t låta till allmän efterlefnad kungöra de sålunda beslutade förändringarna i förevarande förordning.

Stockholm den 21 mars 1899.

Med undersätlig vördnad.